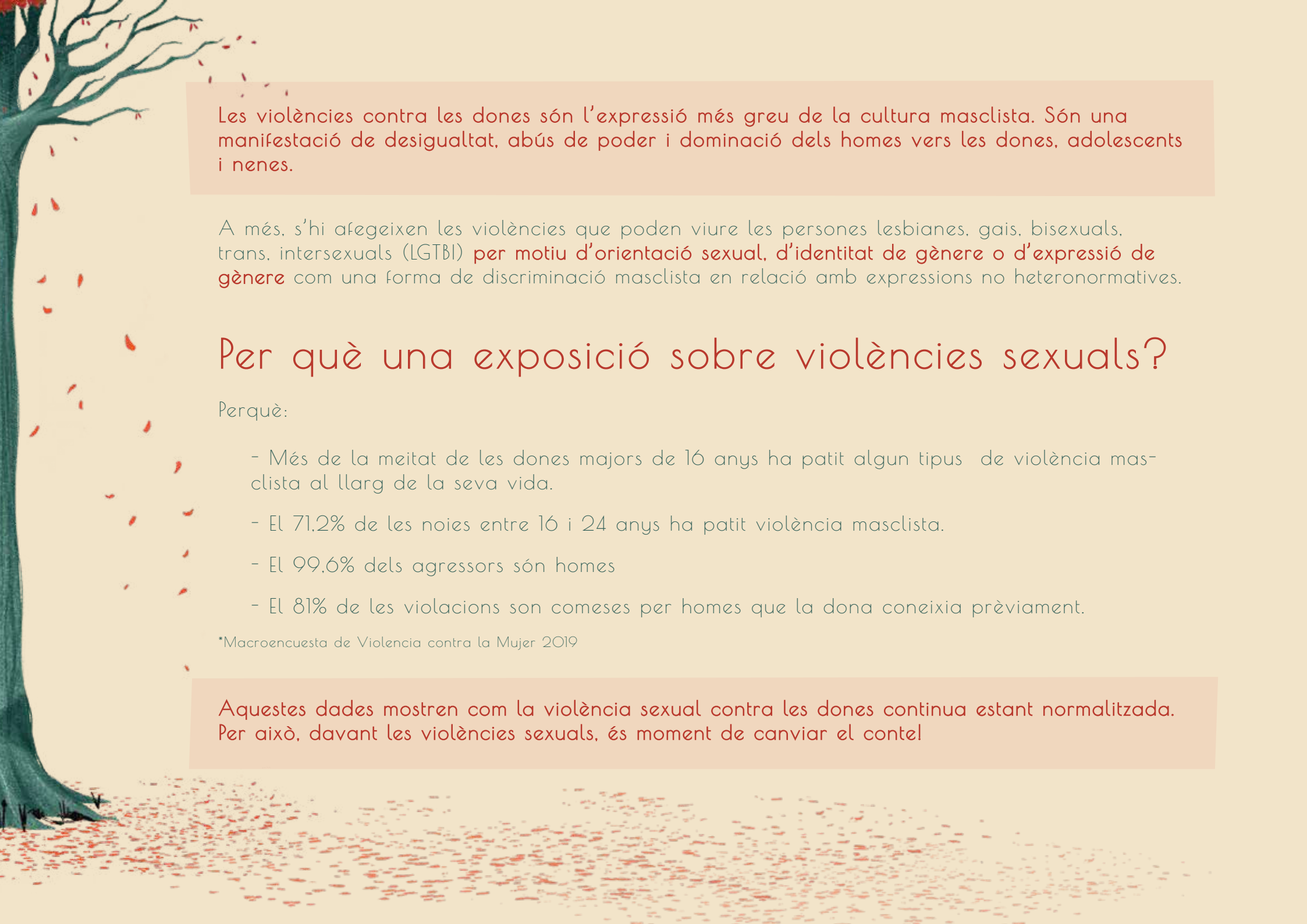

EXPOSICIÓ JUVENIL
PER L'ABORDATGE DE LES
VIOLÈNCIES SEXUALS

Canvia de conte!

Les violències contra les dones són l'expressió més greu de la cultura masclista. Són una manifestació de desigualtat, abús de poder i dominació dels homes vers les dones, adolescents i nenes.

A més, s'hi afegixen les violències que poden viure les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans, intersexuals (LGTBI) **per motiu d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere** com una forma de discriminació masclista en relació amb expressions no heteronormatives.

Per què una exposició sobre violències sexuals?

Perquè:

- Més de la meitat de les dones majors de 16 anys ha patit algun tipus de violència masclista al llarg de la seva vida.
- El 71,2% de les noies entre 16 i 24 anys ha patit violència masclista.
- El 99,6% dels agressors són homes
- El 81% de les violacions són cometes per homes que la dona coneixia prèviament.

*Macroencuesta de Violencia contra la Mujer 2019

Aquestes dades mostren com la violència sexual contra les dones continua estant normalitzada. Per això, davant les violències sexuals, és moment de canviar el contel!

Continguts

MÒDUL 1: El guió de la por en la socialització de les noies

MÒDUL 2: En qualsevol moment es pot dir no!

MÒDUL 3: A qui es responsabilitza? Aprenent a no posar-se en perill?

MÒDUL 4: La violència masclista. Una violència que s'aprèn

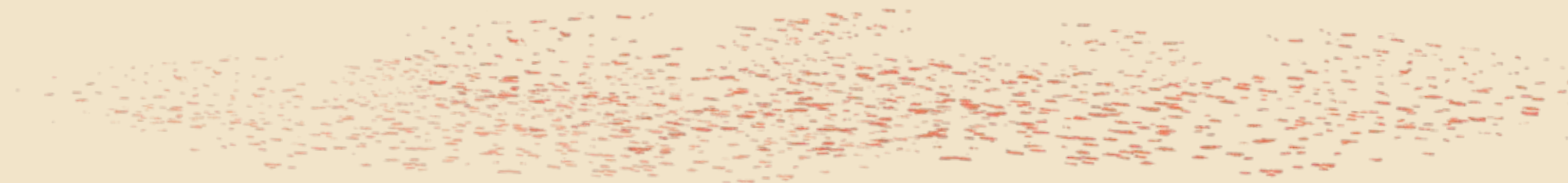
MÒDUL 5: Qui pot patir violència masclista. El sistema sexe-gènere

MÒDUL 6: Les arrels de les violències masclistes. La socialització en el model de feminitat i de masculinitat.

MÒDUL 7: La cultura de la violació a través dels vídeos musicals

MÒDUL 8: La paraula més sexi és sí!

MÒDUL 9: L'escala de la violència

Plafons

Aquesta exposició s'ha dissenyat per posar-la en el vostre centre, en un espai que convidi a l'alumnat a reflexionar sobre les violències sexuals. Cada plafó conté codis QR per visualitzar vídeos, material descarregable amb els continguts teòrics pel professorat i activitats didàctiques per dur a terme dins de l'aula.

Plafons

Vídeos

Activitats

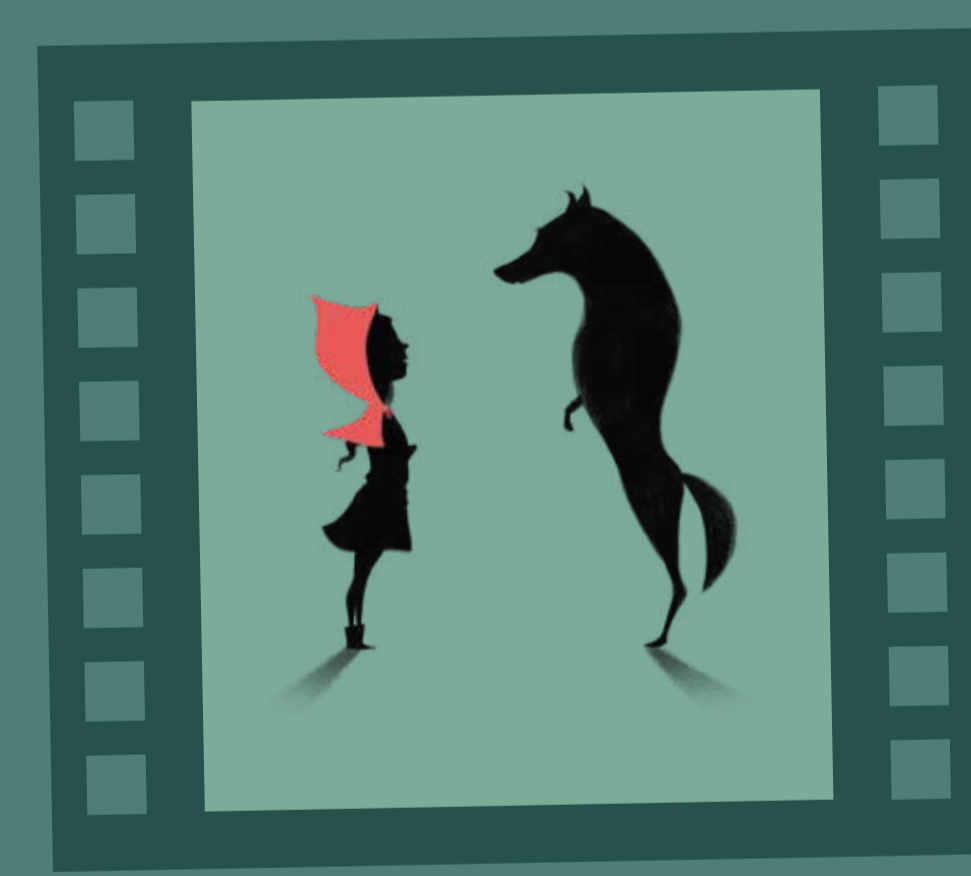
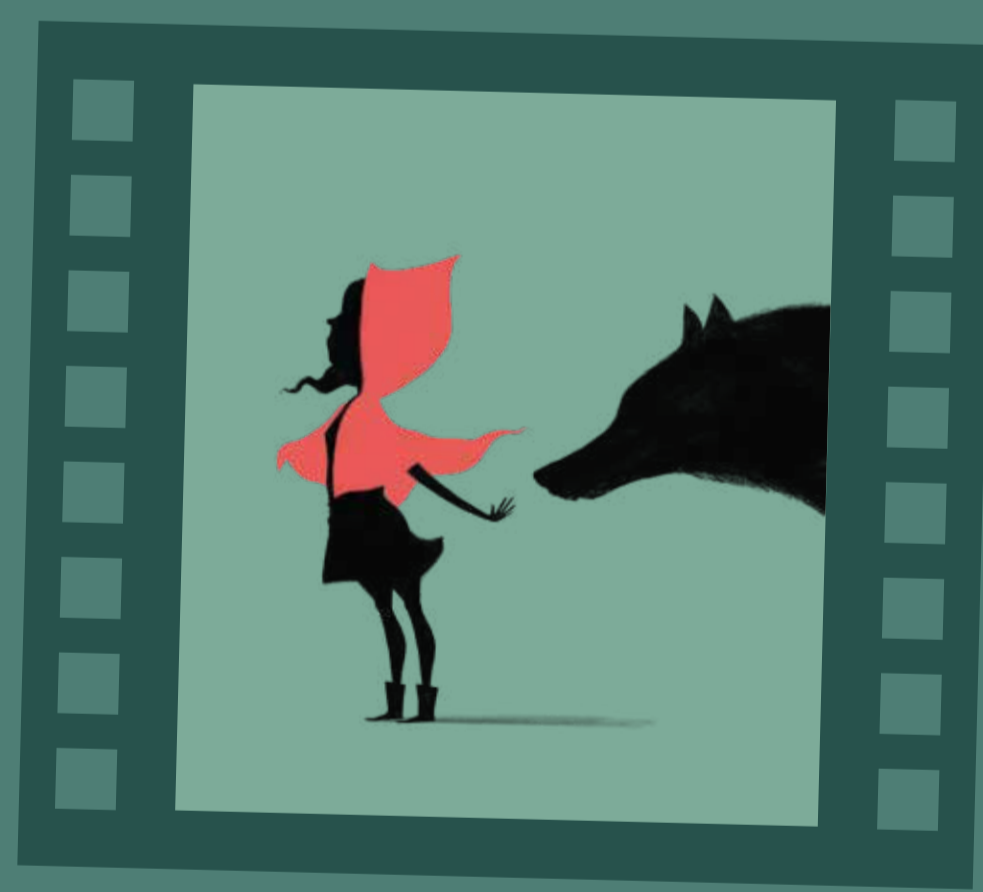

QUINA ESCENA ET VE AL CAP QUAN ESCOLTES LA NOTÍCIA D'UNA "AGRESSIÓ SEXUAL"

"Una noia jove camina sola de nit. Un desconegut la persegueix. Ella corre, però ell l'atrapa. La viola"

Aquesta escena l'hem vist en moltes pel·lícules i ha quedat retinguda a la nostra ment.

S'HA CONVERTIT EN UN GUIÓ QUE HA MARCAT LA VIDA DE LES DONES, ENCARA QUE NO HAGIN PATIT CAP AGRESSIÓ SEXUAL.

És així com les nenes creixen entre missatges que ens alerten del perill de ser violades pel carrer.

“No tornis tard i sola”

No fer cas de les advertències vol dir haver d'assumir-ne les conseqüències: la societat ens considera responsables per haver sortit del camí, per actuar fora de la norma.

Imaginar-nos la violència sexual com un fet extrem i aïllat ens impedeix identificar-la quan la tenim davant: La majoria de les agressions sexuals són comeses per coneguts.

LA VIOLÈNCIA QUE S'APRÈN

ACTIVITATS DIGITALS

Què és la violència masclista?

Si expliquem la violència como si fos un arbre, veiem que hi ha una part visible que se sustenta en una altra part invisible, molt més gran.

Agressió física, abús sexual, amenaça, violació, feminicidi, etc. Són les violències més explícites. Ara bé, aquestes no passen d'un dia a l'altre, sinó que hi ha un conjunt de violències invisibilitzades que permeten que això acabi passant.

PART VISIBLE

PART INVISIBLE

Són situacions de violència que ens poden semblar insignificants o inofensives però que poden acabar essent el caldo de cultiu d'una violència més explícita. Aquests comportaments poden aparèixer en forma d'insults, humiliacions, menyspreu, sexisme, etc.

Activitat 1

L'alumnat haurà de descobrir, identificar i classificar els diferents tipus de violència en aquest arbre: en la part visible o en la invisible i situar-les en dos nivells segons la gravetat de la violència.

visible

invisible

Assetjar

VIOLÈNCIES VISIBLES / FORMES EXPLÍCITES

nivell 1

Assassinat

Abús sexual

Agressió física

Explotació sexual

Agressió sexual
(violació)

Feminicidis

Matrimonis forçats

nivell 2

Amenaçar

Assetjar

Cridar

Acorralaments

Insultar

Activitat 2

Conèixer, analitzar i reflexionar al voltant de les diferents violències (descrites en el glossari) que es poden donar en el dia a dia.

Un cop fet aquest treball, per grups, s'haurà de relacionar diverses situacions quotidianes amb alguna de les violències treballades anteriorment.

VIOLÈNCIA FÍSICA

Qualsevol acte intencionat que **produceixi un dany físic** cap a una altra persona com els cops, les bufetades, empentes o assassinat.

VIOLÈNCIA SEXUAL

És qualsevol acte de naturalesa sexual **no consentit** que obliga a la víctima a suportar o a participar en pràctiques sexuals. No és necessari que hi hagi una relació de parella, afectiva o de parentesc entre l'agressor i la dona.

Dins de la violència sexual, identifiquem entre: agressió sexual, abús sexual i assetjament sexual.

AGRESSIÓ SEXUAL

Segons el Codi Penal, és un comportament sexual imposat a través de la **força i la intimidació i sense consentiment**.

Parlem d'agressió sexual quan hi ha penetració per via vaginal, anal o bucal o bé quan es produeix la introducció de membres corporals o objectes per via vaginal o anal.

La violació es la forma més greu d'agressió sexual.

ABÚS SEXUAL

Segons el Codi Penal, es produeix quan es fa servir l'engany, la manipulació o el xantatge per tal que algú realitzi pràctiques sexuals en contra de la seva voluntat, **sense fer ús de la força o la violència**.

- Amenaces o coaccions fets de forma on-line com el ciberbullying.
- Ciberassetjament (sexual o no) contra dones.
- Publicació de fotografies de parelles o ex-parelles amb contingut sexual.
- Fer difusió no autoritzada de fotografies o vídeos de sexting protagonitzades per dones.
- Ús del telèfon mòbil per controlar o vigilar a la noia per part de la parella.

NO ÉS VIOLÈNCIA

Situacions en les quals no es detecta cap situació de violència o manca de llibertat.

A continuació trobaràs un seguit de situacions quotidianes per categoritzar:

1

Mirar el mòbil de la parella sense que l'altra persona ho sàpiga.

2

Tractar el cos de les dones com si fos un objecte sexual en la publicitat o en els vídeos musicals publicats a Youtube per complaure la mirada de l'home cisheterosexual.

3

Una dona s'adreça a la comissaria per posar una denúncia de violència masclista i l'agent de policia posa en dubte la paraula de la dona.

4

Un noi no vol utilitzar el preservatiu durant una relació sexual heterosexual o se'l treu sense que ella se n'adoni.

5

Una noia passeja pel carrer i un grup de nois li diuen "floretes".

6

Un home que controla els diners de la seva parella i li diu com ha de gestionar-los.

VIOLÈNCIA
FÍSICA

VIOLÈNCIA
SEXUAL

VIOLÈNCIA
PSICOLÒGICA

VIOLÈNCIA
SIMBÒLICA

VIOLÈNCIA
ECONÒMICA

VIOLÈNCIA
INSTITUCIONAL

CIBERVIOLÈNCIA
DE GÈNERE

NO ÉS
VIOLÈNCIA

LA VIOLÈNCIA QUE S'APRÈN

La violència masclista no és un comportament natural sinó que és una actitud apresada.

Què és el que provoca la violència masclista?

Unes idees de poder.

Quina és la seva finalitat?

- Dominar
- Controlar
- Sotmetre a persones i grups

Què pretén qui utilitza la violència?

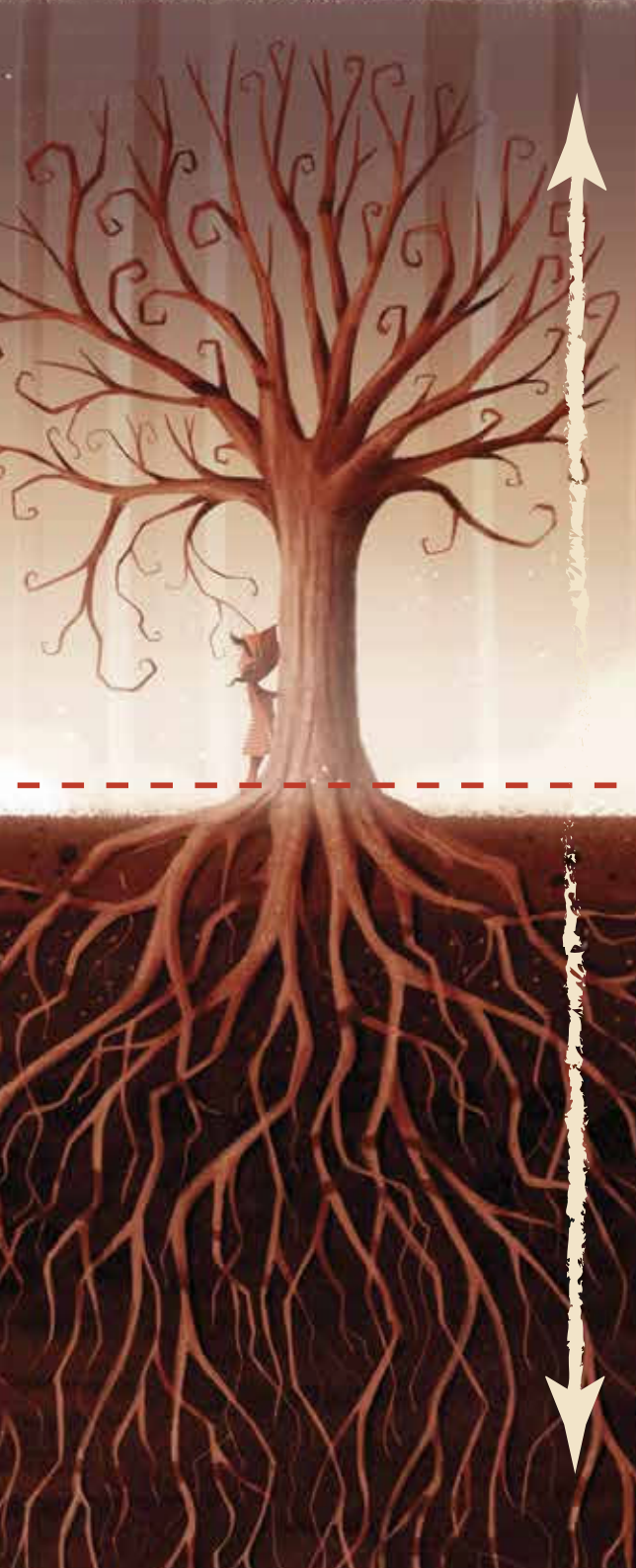
- Que una persona o un grup no gaudeixi de drets
- Que una persona o un grup no pugui escollir com vol viure
- Limitar la llibertat de moviment d'una persona o d'un grup

Com funcionen les discriminacions?

El fet de viure en societat fa que haguem interioritzat idees i sentiments que han condicionat la nostra manera de pensar. Per exemple, la cultura ha transmès durant segles que les dones, la gent negra o les persones LGBTI són éssers de segona, doncs ja tenim el naixement de:

- La violència contra les dones,
- La violència racista i
- La violència LGBTIfòbica

Per tant, la violència és fruit de la societat no de la naturalesa.

PART VISIBLE

PART INVISIBLE

La violència masclista conté dues parts: una visible i una invisible.

La visible **no arriba d'un dia per l'altre**, sinó que es va reforçant cada dia a través d'una **violència simbòlica**, és a dir, a partir d'un conjunt de gestos, actituds i patrons de conducta normalitzades de desigualtat que ens passen desapercebudes. Les violències simbòliques són les bases que sostenen el maltractament i el perpetuen totes les altres formes de violència.

1. Socialització diferenciada de gènere.
2. Cosificació / sexualització de les dones (veure píndola 5).
3. Educació afectiva i sexual desigual entre dones i homes (veure píndola 6)

LA VIOLÈNCIA QUE S'APRÈN

An illustration featuring a young girl with dark hair, wearing a red hooded cloak and a black dress, standing next to a large, black, wolf-like creature. They are positioned at the base of a large tree with a thick, textured trunk. The tree's canopy is filled with vibrant red leaves, many of which are falling through the air, creating a dense shower of red petals around the characters. The ground is also covered with fallen red leaves. The overall style is whimsical and slightly somber.

DOCUMENTACIÓ

Saber identificar i classificar les diferents expressions de violència masclista entre les violències visibles i invisibles

Veure la complexitat del fenomen de les violències masclistes

ACTIVITAT 1:

Les múltiples cares de la violència masclista

Breu descripció de l'activitat

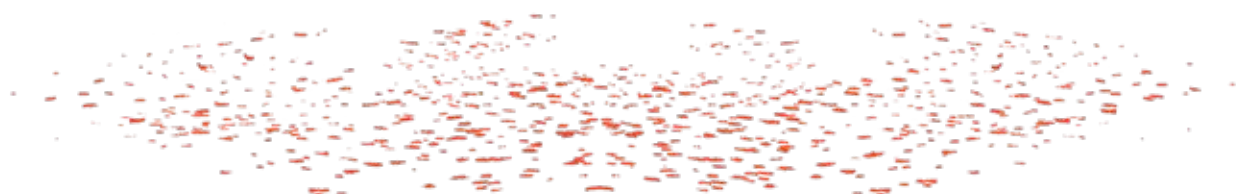
Aquesta activitat té per objectiu identificar les diferents expressions que pot prendre la violència masclista i, sobretot, les que estan més normalitzades.

Què ha de fer l'alumnat

L'alumnat haurà de col·locar les diferents manifestacions de violència masclista segons sigui explícita (visible) o implícita (invisible) i segons el nivell de gravetat d'aquestes.

Altra informació

La identificació de la violència és el primer pas per frenar-la.

ACTIVITAT 2:

Una violència molt normalitzada

Breu descripció de l'activitat

La finalitat d'aquesta activitat és que la gent jove sàpiga reconèixer a les targetes, situacions quotidianes que probablement s'ha normalitzat i hi sàpiga identificar relacions abusives. D'aquesta manera, l'alumnat prendrà consciència de les diferents formes que pot presentar aquesta violència.

Què ha de fer l'alumnat

Per fer aquesta activitat, retalleu les diferents situacions quotidianes i normalitzades així com els cartells amb el nom de les diferents violències i les enganxeu a la pissarra. Podeu dividir l'aula en grups i hauran d'anar relacionant cada situació amb un tipus de violència. Posteriorment, obriu un debat i podeu proposar al grup-classe que pensi en altres situacions que hagi viscut en la pròpia pell o persones conegudes.

Argumentari de suport
per debatre cada situació

1

Mirar el mòbil de la parella sense que l'altra persona ho sàpiga.

VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA

Si no donem el consentiment, mirar el mòbil o espiar el correu electrònic és una forma control i intrusió a la nostra intimitat. Podem debatre sobre quina necessitat té la persona que ho fa o si té alguna por. Es pot introduir la idea de com podem expressar les nostres pors sense envair l'espai de l'altre/a. Fer-ho sense que l'altra persona ho sàpiga mostra falta de confiança i manca d'habilitats comunicatives.

2

Tractar el cos de les dones com si fos un objecte sexual en la publicitat o en els vídeos musicals publicats a YouTube per complaure la mirada de l'home cisheterosexual.

VIOLÈNCIA SIMBÒLICA

Existeix una idea generalitzada que les dones han de ser guapes i joves. Aspectes que sembla que en els homes això no important. Els homes són valorats per les seves habilitats, mentre que el valor de les dones depèn del seu aspecte físic. Aquest sexisme afavoreix la cosificació de la dona. És una forma de concebre a les dones com a objectes sexuals, a través de la qual es normalitza la violència sexual en la societat.

*Cambia
el
Cuento*

www.cambiaelcuento.com